

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 38.

Lýsingaprisur fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 22. september 1945.

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið

19. árg.

Javnaðarflokkurinn

er einasti flokkur, ið arbeiðara og fiski-
mannafjöldin kann hava fult og heilt álit á.

Teir vóru teir,

ið settu uppskot fram um minstu lón + procentir til fiskimenn við
sluppum og trolarum.

Teir vóru teir,

ið settu uppskot um eittroyra-skipanina.

Teir vóru teir,

ið settu uppskot um fulla dyrtíðarviðbót við øllum almennum arbeiðum,
men sum 20 mannaveldi tessverri feldi.

Teir vóru teir,

ið settu uppskot um skipanina, sum tryggjar arbeiðarinum 22½ pct. av
real lónini, tá ið pristalið er komið niður um 100.

Teir vóru teir,

ið settu uppskot um við lóg at hjarga fiskimonnum móti tí tilætlaðu
niðursetan av fiskaprisinum við 12 oyru uppá kg.

Teir vóru teir,

sum í prisansingarráðnum og á tingi vardu arbeiðararnar móti at
missa fyrminnin við at vørurnar skulu fara niður undan lónunum.

Teir eru teir einastu

á Føroya legtingi, sum hava sett fram eitt fullfíggið planøkonomiskt
uppskot, ið kundi — um tað var ígjøgnumført — givið øllum arbeiði á
sjógv og landi.

Teir eru teir einastu,

ið heilt og fult leggja alla orku á at fáa eina sociala skipan, ið tryggja-
ar øllum góðum, sjúkum og treingjandi trygg og góð økonomisk kor-
uttan saku.

Teir taka heila og holla støðu fyri:

okkara flaggi, okkara meðurmáli, mentunarmálum, at fáa eina endiliga
og fulla greiðu á stjórnaðflokki, og skapa góða samvinnu millum
Føroyingar og Danir og Norðbyggjar í síni heild.

Flaggsøgan á tingi.

Við undantak av L. Zachariasen
er javnaðarflokkurinn tann einasti
av teimum politisku flokkunum, ið
hefur gjørt nakað til munis fyri
hitt føroyska flaggið.

1930 var flaggmálið til viðgerðar.
Samtykt var hetta uppskot:

Tingið setur eina 3-mannnevnd
til millum tingseturnar at savna
saman søguligar upplýsingar um
flagg og flaggreglur við føroyska
flagginum í huga, og skal hon til
næstu Ólavseku bera fram fyri
tingið tað úrslit, nevndin er komin
til.

Uppskot meiraltans samtykt við
13 atkvøðum (sjálfstýrisflokkurinn
og javnaðarflokkurinn) sí tingtið.
1930, síðu 185.

1931 kom flaggmálið aftur fyri.
Tá vóru sett fram hesi uppskot:

Frá minnilutanum Dam:

Uppskot.

1) Som et særligt Folk har
Færingerne Ret til eget Flag.

2) Det færøske Folkeflag er
hvidt med dobbeltfarvet Kors.
Korset er rødt i Midten med blåa
Rande. Det røde udgør 1/8 af
Flagets Højde. De blåa Rande
udgør Halvdelen af de røde Kors
Bredde. De hvide Felter nærmest
Stangen er kvadratiske, de ydre
Felter har den dobbelte Længde
af de kvadratiske Felter nærmest
Stangen. Flagets Længde og
Bredde forholder sig som 8:11.

3) Regeringen anmodes om,
at der ved kongelig Resolution
bliver givet Færingerne Tilladelse
til at benytte det færøske Folke-
flag (Hjemmeflag udenfor Terri-
torialgrænsen).

Hetta uppskot varð ikki samtykt.

meðan broytingaruppskot um at
útseta málið til næstu tingsetu
varð viðtikið. (Sí tingt. 1931 síðu
153).

I tingtiðindum fyri 1932, síðu
147 standa hesi orð viðv. flagg-
inum:

»Hetta mál verður goymt til
næsta ár, av tí at nevndin, sum
hevði fingið málið til viðgerðar,
ikkí hevði stundir til at viðgera tað.«

1933 fekk tingið aftur flagg-
málið til umhugsunnar.

A blaðsíðu 275, tingt. 1933:
Føroyskt flagg, standa einans hesi
orð:

»Tað framgongur ikki av gerða-
bókini, hvat ið seinri er viðgjørt
hesum máli viðvíkjandi.

Málið er soleiðis goymt til
næsta áre.

Aftur 1934 kom flaggmálið fyri
á tingi:

I tingtiðindi 1934, blaðs. 327
stendur:

»173. Føroysk flagg (4/111).
Føroysk frimerki.

Hesi bæði málini vóru goymd
til næsta ár av tí, at nevndin, ið
hevði fingið málið til viðgerðar,
ikkí hevði haft stundir til at við-
gera tey í áre.

1935 lesa vit í tingt. fyri hetta
ár, blaðsíðu 292:

»Føroysk flagg.
Uppskot frá minnilutanum

(Patursson og Kallsoy):

Málið verður goymt til næsta
áre.

Hetta uppskot fall við tað, at
bert 7 greidd atkvøðu fyri.

(Javnaðarmenn, ið longu í 1931
hevdu haft fullfíggið uppskot um
føroyskt flagg, vildu yvirheva
ikkí vera við til at útseta málið
longur til háð og spott).

Sum monnum kunnugt vóru tað
javnaðarmaðurin P. M. Dam og
sjálfstýrismaðurin L. Zachariasen
sum við at skriva til bretska kon-
sulinn fingi føroyska flaggið lógliga
góðkent.

Th. Petersen, ið eisini sat í lands-
nevndini tá, gjørdi einki positívt
fyri málið, men hann rumblaði
og illgitti ósannindi móti amt-
manninum afturfyri.

— Lesararnir hava her svart á
hvítum, hvussu innanholað fólka-
flokksins nationala rumbul er.

Altíð glaður tá ið bara rumbul
og einki positívt úrslit fæst!

Blanka er besta
blankiagarevni.

Tvungið lán til skipakeyp.

Eitt fet á javnaðarmannaleiðini.

Sum lesarunum kunnugt hava
javnaðarmenn seinasiu árin sett
uppskot um at nýta avlopspening
okkara nationaløkonomiskt til
keyp og bygging av teimum
skipum, ið okkara sjómonnum
tervar.

Mem uppskot okkara hava »ky-
nisk« verðið feld av 7 sambands-
monnum og fólkafloksmonnum.

Aftur í ár hevur stríð staðið
um javnaðarmannuppskotini. Hesa
ferð er ikki nógv kvinkað, men
tá ein mun. Fólkafloksmenn
vóru sum áður hverki til at
hægga ella stinga, meðan sam-
bandsmenn góvu eitt sindur eftir
og samtykt varð eitt tvungið
lán uppá um 2 milliónir til
Vinnulánsgrunnin. Tær triggjar
milliónirnar, ið tingið ífrýr sam-
tykti at bjóða út til fríviliga at
tekna, men sum sambandsmenn
og fólkafloksmenn í landsnevnd-
ini skóru niður í eina millión,
verða soleiðis gjøgnumferdar.

„Teir eru als ikki...“

Eitt av teimum mongu prógvunum.

Tað ljóðar ótrúligt, men satt er
tað kortini, at ikki bara sambands-
menn, men eisini og mest teir nú-
verandi fólkaflokksspiðsarnir for-
komu okkum kjansirnar at fáa
okkara seguligasta stað á egnar
hendur:

Tinganes kundi í dag verið ting-
sins ogn, um Jóannes Patursson
og aðrir fólkaflokksspiðsar ikki
hevdu svikið og sett heimligar eins
og útlenskar kapitalistar hægri og
fram um interessurnar hjá tjóðini.

Vit taka upp aftur her úr ting-
tiðindum, hvussu sambandsmenn
og fólkaflokksspiðsarnir sviku

Tinganesmálið.

1930, reisti javnaðarflokkurinn
málið um keyp av okkara søgu-
ligasta staði, Tinganesi.

Úrslitið hetta árið var, at nevnd
var sett at kanna málið til næstu
tingsetu, sí blaðsíðu 196 í ting-
tiðindi fyri 1930.

Næsta árið, 1931, kom málið
sum ætlað aftur til viðgerðar og
vóru tá hesi uppskot sett fram:

Frá minnilutanum P. M. Dam:

»1) Tingið býður eiganarum av
Tinganesi, harra Charles Mouritzen,